

Fonaments de sociologia

Codi: 101105

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	FB	1	A
2500262 Sociologia	FB	1	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Enrico Mora Malo

Correu electrònic: Enrico.Mora@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Josep Verdaguer Lozano

Teresa Sorde Marti

Olga Serradell Pumareda

Prerequisits

Cap

Objectius

Amb aquesta assignatura es pretén introduir l'alumnat en la perspectiva sociològica, tot facilitant-li les principals eines conceptuals que ens aporta la teoria sociològica clàssica i que ens permeten aproximar-nos a la comprensió dels fenòmens socials en tota la seva complexitat. La sociologia considera els fets socials d'una manera científica (per tant, metòdica i sistemàtica), diferent del sentit comú, amb l'objectiu d'arribar a conèixer unes lògiques de funcionament que la major part de les vegades són latents o amagades. Alhora també tenim per objectiu contribuir a la formació de l'alumnat en la Competència Transversal en Perspectiva de Gènere a través de les activitats d'aprenentatge i els continguts de l'assignatura.

Competències

- Ciència política i gestió pública
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.

Sociologia

- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Enumerar la metodologia i les tècniques de recerca sobre les quals recolzen les principals hipòtesis sobre les relacions socials, les posicions i les pràctiques dels individus en l'estructura social i els canvis socials.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar en equip i en xarxa en situacions diverses

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar la qualitat del propi treball.
2. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
3. Contextualitzar els enfocaments en la seva època.
4. Definir els principals conceptes sociològics.
5. Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
6. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
7. Descriure el marc estructural de la vida en societat.
8. Descriure els grans processos de la vida en societat: socialització i institucionalització.
9. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
10. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
11. Distingir clarament entre judicis de fet i judicis de valor.
12. Distingir els principals mètodes i tècniques qualitius.
13. Distingir entre una hipòtesi sociològica i un judici de valor sobre la democràcia, els drets humans, la justícia social o el desenvolupament sostenible.
14. Distingir-ne els supòsits teòrics i metodològics.
15. Exposar els components que incideixen en la inserció en la societat d'un individu: la família, l'educació, els mitjans de comunicació, la cultura, la religió i la ideologia.
16. Expressar la seva base metodològica.
17. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
18. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
19. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
20. Identificar aquests enfocaments: funcionalisme, interaccionisme, sociologies de l'acció, etcètera.

21. Identificar la validesa o l'obsolescència en altres èpoques dels enfocaments.
22. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
23. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
24. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
25. Treballar autònomament.
26. Treballar en equip i en xarxa en situacions diverses
27. Utilitzar de manera adequada els principals conceptes sobre les societats, els seus processos i les seves estructures.
28. Utilitzar les principals aportacions de la teoria sociològica: Durkheim, Comte, Weber i Marx.

Continguts

Bloc 1. La perspectiva sociològica

- a) La perspectiva sobre la societat.
- b) La societat en perspectiva: socialització, institucionalització i estructuració (i.e. classe social, gènere, etnicitat, edat).

Bloc 2. Condicions històriques i socials d'aparició de la sociologia

- a) Forces socials en el naixement de la disciplina: Revolució científica, Revolució capitalista i Revolució francesa.
- b) Forces intel·lectuals en el naixement de la teoria sociològica: L'eclosió de la modernitat. La gènesi del pensament sociològic a França, a Alemanya i als Estats Units d'Amèrica. La contribució feminista a l'origen de la sociologia.

Bloc 3. Elements fonamentals del pensament sociològic clàssic

- a) Karl Marx: La sociologia de les relacions socials. La crítica de la economia política. Materialisme, mode de producció i classes socials. Origen, desenvolupament i estructura social del capitalisme. La religió i la seva desaparició. Els malestars de la modernitat: la alienació i la reificació. Les relacions socials i el gènere.
- b) Émile Durkheim: La sociologia dels fets socials. Les regles del mètode sociològic. Normalitat i patologia. Cohesió social i divisió del treball: les formes de la solidaritat. El suïcidi com a fenomen social. Les formes elementals de la vida religiosa. Els malestars de la modernitat: l'anomia. Els fets socials i el gènere.
- c) Max Weber: La sociologia de les accions socials. Sociologia comprensiva. Poder, autoritat i dominació. Religió, capitalisme i modernitat. Raó, racionalitat i racionalització: "La gàbia de ferro". Els malestars de la modernitat: el desencantament del món. Les accions socials i el gènere.
- d) Georg Simmel: La sociologia de les interaccions socials. Formes socials i tipus socials. Funcions socials del conflicte. El diner, la vida urbana i els seus efectes sobre la cultura. La devoció religiosa. Les comoditats de la modernitat: l'extensió dels cercles socials. Les interaccions socials i el gènere.
- e) Jane Addams: La sociologia de les reformes socials. Recerca, residència i reforma. Pobresa i estructura social. Diversitat religiosa. Democràcia i participació. El desencaix de la modernitat: canvis urbans i segregació. Reforma social i gènere.
- f) Sigmund Freud: Les relacions socials en l'individu. Qui *som jo*? L'anàlisi de l'inconscient. Pulsions i vincle social. La constitució del subjecte i la sexualitat. Les masses i el jo. El futur de la religió. Les incomoditats de la modernitat: el malestar en la cultura. La subjectivitat i el gènere.

Bloc 4. Conclusions: Eixos transversals del pensament sociològic clàssic

Metodologia

La dinàmica d'aprenentatge és:

Classes magistrals

Lectura de textos

Activitats de comprensió de textos

Activitats de comprensió de conceptes

Seminaris d'anàlisi crítica de textos

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals, seminaris crítics i activitats de comprensió a l'aula	99	3,96	3, 4, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28
Tipus: Supervisades			
Tutories	30	1,2	1, 9, 10, 23
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos, estudi, exercicis, activitat de comprensió fora de l'aula	157	6,28	2, 3, 5, 6, 7, 11, 13, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

Avaluació

L'avaluació dels aprenentatges s'organitza de la següent manera:

- 1) Proves escrites 1: (30%)
- 2) Proves escrites 2: (30%)
- 3) Prova comparativa: (25%)
- 4) Seminaris monogràfics: (15%)

L'avaluació d'algunes evidències pot estar condicionada a l'assistència a classe

Al començament de curs es detallaran les característiques i el calendari de les proves

En cas de detectar-se plagi, l'avaluació de la prova serà 0.

Definició de No presentat: Un/a alumne tindrà la qualificació de "no presentat", si ha lliurat menys del 30% de les evidències que calen per a obtenir una qualificació de l'assignatura.

Recuperació: Per a poder accedir a la recuperació caldrà haver estat prèviament avaluat/da de com a mínim dues tercers parts de l'assignatura. Un/a alumne podrà recuperar fins a un 30% de les proves d'avaluació

Pel que fa a l'avaluació d'alumant repetidor, d'acord amb l'article 117.2 de la Normativa acadèmica de la UAB, l'avaluació podrà consistir en una sola prova de síntesi. L'alumnat repetidor que es vulgui acollir a aquesta possibilitat, caldrà que es posi en contacte amb el professorat a principi de curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites		8	0,32	3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 14, 15, 20, 21, 24, 27, 28
Seminaris		6	0,24	1, 2, 6, 9, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 25, 26

Bibliografia

Bibliografia obligatòria

En començar el curs es lliurarà la llista de fragments de lectures seleccionades de l'assignatura. Cada professora o professor podrà indicar algunes lectures específiques més.

- Berger, Peter L. (1963). *Invitació a la sociologia*. Barcelona: Herder, 1986.
- Marx, Karl (1844). *Manuscritos: Economía y filosofía*. Madrid: Alianza, 1970
- Marx, Karl (1845). *Once tesis sobre Feuerbach*. Madrid: Alhambra, 1989.
- Marx, Karl i Friederich Engels (1846). *La ideología alemana*. Barcelona: Edicions 62, 1969.
- Marx, Karl (1848). *Manifiesto comunista*. Madrid: Fundación Friedrich Engels, 2005.
- Marx, Karl (1865). *Salario, precio ganancia*. Barcelona: DeBarris, 1997.
- Marx, Karl (1867) *El capital*. Madrid: Akal, 2000.
- Durkheim, Émile (1893). *La división del trabajo social*. Madrid, Akal, 1982.
- Durkheim, Émile (1895). *Las reglas del método sociológico*. Madrid: Alianza, 1986.
- Durkheim, Émile (1897). *El suicidio*. Madrid, Akal, 1976.
- Durkheim, Émile (1912). *Les formes elementals de la vida religiosa*. Barcelona: Edicions 62/Diputació de Barcelona, 1986.
- Weber, Max (1904). *La "objetividad" del conocimiento en la ciencia social y en la política*. Madrid: Alianza, 2009.
- Weber, Max (1921). *La acción social ensayos metodológicos*. Barcelona: Península, 1984.
- Weber, Max (1922). "Clases, status, partido". A: Gerth, H.H., Wright Milles, C.(Comp.) (1946). *Ensayos de Sociología Contemporánea*. Barcelona: Martínez Roca, 1972, pàg. 221-240.
- Weber, Max (1919). *El político y el científico*. Madrid: Alianza. 1967.
- Weber, Max (1904-1905). *L'ètica protestant i l'esperit del capitalisme*. Barcelona: Edicions 62, 1984.
- Simmel, Georg (1896). *Cultura líquida y dinero. Fragmentos simmelianos de la modernidad*. Barcelona: Cuajimalpa i Anthropos, 2010.
- Simmel, Georg (1903). *El individuo y la libertad*. Barcelona: Península, 2001.
- Simmel, Georg (1908). *Sociología. Investigacions sobre les formes de socialització*, (2 Vols.). Barcelona: Edicions 62, 1988.
- Addams, Jane (1910). *Veinte años de Hull House*. Murcia: Universidad de Murcia, 2014.
- Addams, Jane (1910). *Hull House: el valor de un centro social*. Madrid: Consejo General del trabajo Social, 2013.
- Freud, Sigmund (1901). "Psicopatología de la vida cotidiana", Tomo III *Obras completas*. Madrid: Ed. Biblioteca Nueva, 1987, pàg. 759-764.
- Freud, Sigmund (1923). El 'yo' y el 'ello', Tomo VII *Obras completas*. Madrid: Ed. Biblioteca Nueva, 1987, pàg. 2701-2728.
- Freud, Sigmund (1930). *El malestar en la cultura y otros ensayos*. Madrid: Alianza, 1984, pàg. 7-88.
- Freud, Sigmund (1927). *Psicología de las masas, Más allá del principio del placer, El porvenir de una ilusión*. Alianza: Madrid 1993.